

BUDGETANBEFALING FOR MÆLKEPRISEN I 2017 - REV. 28. NOV. 2016

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Dette notat giver et forslag til hvilken mælkepris, der kan lægges budget efter i 2017. Sidst i notatet er vist forventningen til 2016.

Notatet er revideret den 28. november 2016

Budgetanbefaling vedrørende mælkepris for 2017 er ændret pr. 28. november

NY ANBEFALING PR. 28. NOVEMBER

Konventionel mælk:

- 2,87 kr. pr. kg standard mælk (oprindelig anbefaling september 2016: 2,51 kr. pr. kg standard mælk)

Økologisk mælk:

- 3,79 kr. pr. kg standard mælk (oprindelig anbefaling september 2016: 3,39 kr. pr. kg standard mælk)
- Økologitillægget er justeret op fra 87,7 øre pr. kg til 91,6 øre pr. kg.

Årsag til ændringerne i budgetanbefalingen

- Markedet vender meget hurtigere end forudsat. Med de seneste prisstigninger fra Arla, ligger niveauet nu over det forudsatte niveau ved årets udgang. Markedet forventes at fortsætte at være på vej op, og derfor justeres niveauet for 2017 ind efter dette.

- Der kommer mere økologisk mælk på markedet i 2017. Vi anbefaler fortsat, at man ved budgetlægning indregner et gradvist fald i økologitillægget som følge af det stigende udbud af økologisk mælk. Det forventede fald er imidlertid udskudt lidt, og det bevirker et højere økologitillæg i 2017 end forudsat i september. I forhold til udmeldingen i ultimo oktober er der dog tale om en mindre nedjustering.

Markedsudviklingen er usikker, derfor skal der indregnes følsomheder ved budgetlægningen

- Det skal understreges, at markedsudviklingen er behæftet med betydelig usikker. Derfor skal der indregnes følsomheder i forbindelse med budgetlægningen. Et nedre niveau vil i lyset af den seneste udvikling være omkring 2,50 kr. pr. kg. Et øvre niveau vil i lyset af den seneste udvikling være op imod 3,00 kr. pr. kg (måske endda lidt højere).

Andet

- Der gives ikke kvalitetstillæg i forhold til sporer. De øvrige tillæg er justeret efter dette.

Budgetter

- Vi har tidligere meddelt, at vi ville være tilbageholdende med at ændre i anbefalingen inden nytår. Dette vil kun ske, hvis der er store ændringer. Det er tilfældet nu, hvor udviklingen overhaler de forventninger vi havde til stigningen i prisen.
- Der er ingen grund til at genberegne godkendte budgetter med den nye mælkepris. I forhold til budgetter, som ikke er lavet, vil det være naturligt at bruge den opdaterede pris. For budgetter, som endnu ikke er godkendte må det bero på en dialog med banken, om der er behov for en genberegning med den nye pris

Dette notat indeholder følgende:

- **Anbefaling til mælkepris ved budgetlægning 2017**
- **Mælkeprisen på længere sigt**
- **Forventninger til mælkeprisen i 2016**
- **Baggrund: Udviklingen i mælkeprisen frem til nu og forventninger til den kommende tid**

ANBEFALING TIL MÆLKEPRIS VED BUDGETLÆGNING 2017

Lad det være sagt direkte: Det er umuligt at forudse udviklingen i mælkeprisen 12-15

måneder frem i tiden! Det gør det mindre meningsfyldt at udarbejde årsbudgetter. Som minimum skal budgetterne gennemregnes med et prisspænd. Med andre ord – hvad er kreditbehovet ved et nedre henholdsvis øvre niveau af mælkeprisen.

SEGES Kvægs opdaterede budgetanbefaling er vist i tabel 1.

Tabel 1. Budgetanbefaling for 2017.

Konventionel mælkeproduktion budget 2017	2016		2017				Hele året
	Hele året	Q1	Q2	Q3	Q4		
Fedtværdi, kr. pr. kg	21,58	27,27	28,77	29,52	29,52	28,77	
Proteinværdi, kr. pr. kg	34,43	43,63	46,03	47,23	47,23	46,03	
Kilo-afh. omkostninger, øre pr. kg	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	
Råvareværdi, øre pr. kg	197	253	267	275	275	267	
Kvalitetstillæg	6	8,1	8,6	8,8	8,8	8,6	
Heraf	0,0						
- Kvalitetstillæg - celletal	3,0	5,1	5,3	5,5	5,5	5,3	
- Kvalitetstillæg - kimtal	1,8	3,0	3,2	3,3	3,3	3,2	
- Kvalitetstillæg - spore	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- Øko-tillæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Aktuel pris	204	261	276	283	283	276	
- Logistik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- Tillæg for uafhængig afhentning	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
- Basisomkostninger	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	
Forventet efterbetaling og konsolidering på ejerbeviser, øre pr. kg	10,8	10,8	10,8	10,8	10,8	10,8	
Samlet mælkepris, øre pr. kg	215	272	287	295	295	287	

Det anbefales at anvende en budgetpris på 2,87 kr. pr. kg standardmælk ved budgetlægning for 2017 for den gennemsnitlige konventionelle producent. Det nærmer sig niveauet i 2013.

Der skal understreges, at budgetanbefalingen er behæftet med usikkerhed. Derfor anbefales det at regne med et udsving i prisen fra ca. 2,50 kr. pr. kg (niveauet i 2015) til ca. 3,00 kr. pr. kg (måske lidt højere). Med den viden, vi har på nuværende tidspunkt, er trenden opadgående.

Tabel 2 viser budgetanbefalingen for økologisk mælk.

Tabel 2. Budgetanbefaling for 2017.

Økologisk produktion budget 2017	2016		2017				Hele året
	Hele året	Q1	Q2	Q3	Q4		
Fedtværdi, kr. pr. kg	21,6	27,27	28,77	29,52	29,52	28,77	
Proteinværdi, kr. pr. kg	34,5	43,63	46,03	47,23	47,23	46,03	
Kilo-afh. omkostninger, øre pr. kg	-10,0	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	
Råvareværdi, øre pr. kg	198	253	267	275	275	267	
Kvalitetstillæg	6,3	8,1	8,6	8,8	8,8	8,6	
Heraf	0,0						
- Kvalitetstillæg - celletal	3,0	5,1	5,3	5,5	5,5	5,3	
- Kvalitetstillæg - kimtal	1,8	3,0	3,2	3,3	3,3	3,2	
- Kvalitetstillæg - spore	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- Øko-tillæg	123,9	102,8	90,4	90,4	83,0	91,6	
Aktuel pris	328	364	366	374	366	368	
- Logistik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- Tillæg for uafhængig afhentning	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
- Basisomkostninger	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	
Forventet efterbetaling og konsolidering på ejerbeviser, øre pr. kg	10,8	10,8	10,8	10,8	10,8	10,8	
Samlet mælkepris, øre pr. kg	340	375	378	385	378	379	

I budgetanbefalingen fra september anbefalede vi et økologitillæg på 87,7 øre pr. kg mælk i forventning om en gradvis nedjustering af økologitillægget, som følge af udsigten til et større udbud af økologisk mælk i 2017. Endnu har udsigten til mere økologisk dog ikke påvirket økologi tillægget nævneværdigt. Vi anbefaler, dog at man ved budgetlægning indregner et gradvist fald i økologitillægget som følge af det stigende udbud af økologisk mælk.

Aktuelt er procenttillægget 60,7 % af råvareværdien.

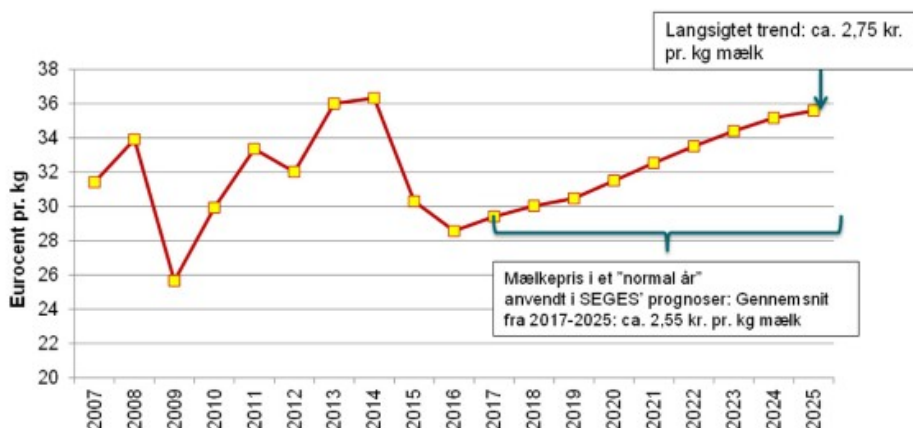
OPSAMLING PÅ BUDGETANBEFALING FOR 2017

Anbefalingerne for den konventionelle og økologisk pris er baseret på en gennemsnitsbedrift, der er Arla leverandør. Det anbefales, at der i hvert individuelt tilfælde tages hensyn til de, på bedriftens gældende forhold, idet der kan forekomme stor variation i størrelsen af tillæggene fra bedrift til bedrift. Du kan klikke på [Prisberegner til Arlas mælkepris](#) på Arlas hjemmeside og åbne regnearket, hvori du kan tilpasse forudsætningerne efter dit eget behov (vi anbefaler, at du gemmer filen på din pc og herefter åbner den).

MÆLKEPRISEN PÅ LÆNGERE SIGT

I forbindelse med budgetlægning efterspørges ofte prisen for det efterfølgende år. Det vil sige 2018. Det korte svar er her: Det kan ingen med rimelighed svare på. **Derfor giver det ikke meget mening at udtale sig om en mælkepris for 2018. Den offentligtgjorte pris i DMS og Farmtal Online er først og fremmest et gæt.**

Det er imidlertid muligt at sige lidt mere om udviklingen på lidt længere sigt på baggrund af OECD-FAO's årlige rapport om udviklingen på landbrugsprodukter de kommende 10 år. Figur 3 viser OECD-FAO's for udviklingen i den gennemsnitlige mælkepris i EU.

Figur 1. OECD-FAO's forventning til udviklingen i mælkeprisen i EU.

OECD-FAO's fremskrivning omhandler den gennemsnitlige mælkepris i EU. Den danske mælkepris ligger normalt over denne. Hvor meget varierer fra år til år, men historisk set har forskellen været godt 10 øre pr. kg mælk.

Figur 1 viser, at der forventes en opadgående trend i mælkeprisen de kommende 10 år, og at prisen bevæger sig mod et niveau på 2,65 kr. pr. kg i EU. Antages det, at den danske mælkepris også fremover vil være ca. 10 øre højere end i EU som gennemsnit, svarer det til et niveau på omkring 2,75 kr. pr. kg. OECD-FAO fremskriver kun 10 år frem, men befolkningstilvækst og stigende velstand i verden taler for, at den opadgående trend vil

fortsætte efter 2025.

Prisen i et "normalt" år anvendt i SEGES prognoser for landbrugsbedrifternes indtjening

SEGES udarbejder prognose for bedrifternes indtjening med afsæt i et "normalt" prisniveau på landbrugsprodukter herunder også mælk. Som normalt prisniveau er valgt gennemsnittet af OECD-FAO's forventede priser fra 2017-2025 (ikke kun for mælk men også for andre landbrugsprodukter).

For mælk er prisen beregnet til 2,55 kr. OECD-FAO forventer en opadgående trend i mælkeprisen de kommende år. **Det betyder, at det "normale" prisniveau også vil stige de kommende år. Det normale prisniveau er således ikke statisk. Det vil med stor sandsynlighed stige over tid.**

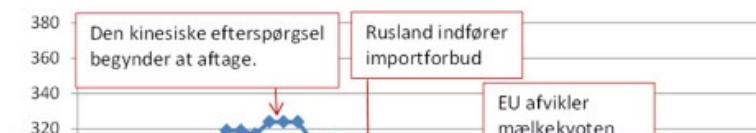
Hvilken pris der skal anvendes, som udtryk for den langsigtede mælkepris, afhænger af den tidshorizont, man ser på. Her kan man med fordel bruge kurven vist i figur 3 og lægge ca. 10 øre til for at få prisen på dansk niveau.

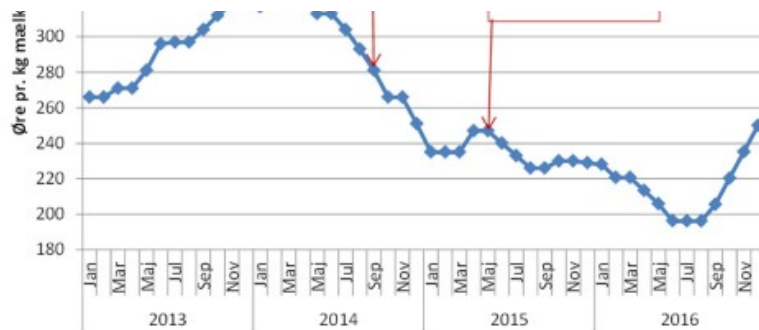
Priserne i figur 3 er i løbende euro. Hvis man vil korrigere for inflation, skal man samtidig huske at korrigerer for produktivitetsstigning. Historisk er fald i reale priser på landbrugsprodukter blevet opvejet af produktivitsfremgang. Det vil formentlig også være tilfældet fremover. **For en mere uddybende gennemgang af udviklingen i mejerimarkedet – se også [her](#)**

BAGGRUND: UDVIKLINGEN I MÆLKEMARKEDET FREM TIL NU OG FORVENTNINGER TIL DEN KOMMENDE TID

VOLDSOMT FALD I MÆLKEPRISEN, MEN NU VENDER DET

Mælkemarkedet har været på en voldsom rutsjetur siden foråret 2014, men på det seneste er der tegn på at det vender. Figur 2 viser udviklingen i den danske mælkepris.

Figur 2. Udviklingen i mælkeprisen siden 2013.

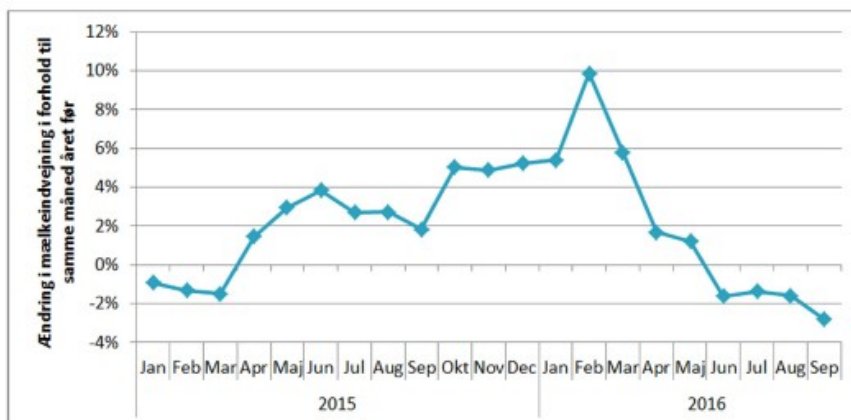
Figur 1 viser, at mælkeprisen er faldet fra over 3 kr. til under 2 kr. i den viste periode. Årsagerne er velkendte og tidsmæssigt angivet i figuren. Efterspørgslen faldt som følge af stærkt aftagende kinesisk efterspørgsel og som følge af det russiske importforbud. Producenterne i EU havde forberedt sig på, at mælkekvoten ville blive ophævet 1. april 2015, og mange havde taget beslutninger, som ikke umiddelbart var reversible. Konsekvensen har været en stigning i EU's mælkeproduktion til trods for en aftagende efterspørgsel og faldende priser.

Kort sagt – det ekstremt lave prisniveau var meget usædvanligt og forårsaget af faldende efterspørgsel kombineret med en samtidig stigning i produktionen.

Årsagen til den nuværende stigning er faldende udbud, både i EU og andre steder i verden kombineret med en stigende efterspørgsel ikke mindst efter mælkefedt

MÆLKEPRODUKTIONEN AFTAGER

Det er ikke kun i Danmark, at mælkeprisen er lav og at producenternes økonomi er presset. Det gælder hele EU og også lande uden for EU, deriblandt New Zealand, som er verdens største aktør på verdensmarkedet. Figur 3 viser udviklingen i EU's mælkeproduktion frem til og med august.

Figur 3. Udviklingen i EU's mælkeproduktion sammenlignet med samme måned året før.

På EU niveau er der kun oplysninger frem til og med juli måned. Figur 1 viser, at EU's

mælkeproduktion i april lå 1,7 % over produktionen i april 2015. I maj var det faldet til 0,9 %. I juni lå produktionen under niveauet for et år siden og det har den gjort siden. I Danmark lå produktionen i juni stadig svagt over niveauet for et år siden, men siden har indvejen i Danmark også været under niveauet for et år siden.

De to lande, som har øget produktionen allermest efter kvoternes afvikling er Irland og Holland. I september var den irske produktion på niveau med produktionen for et år siden. Den hollandske produktion lå fortsat over, men udviklingen i væksten er aftagende.

EU seneste mælkepakke indebar støtte til at reducere produktionen i forhold til en referenceperiode. De afsatte midler blev stort set brugt i første ansøgningsrunde, og det vil bevirke en reduktion i produktionen i fjerde kvartal 16 sammenlignet med samme periode 2015.

HOLLAND INDFØRER NY FOSFORREGULERING FRA 2017

Holland er – sammen med Irland de lande, der har øget mælkeproduktionen allermest efter mælkekquoternes afvikling. 1. januar træder en ny fosforregulering imidlertid i kraft i Holland. Reguleringen er baseret på den udledning, bedrifterne havde juni 2015. Derfor ventes den nye regulering at føre til en reduktion i bestanden af malkekøer i Holland. Hvor stor den bliver, afhænger af i hvilket omfang landmændene formår at tilpasse sig den nye regulering, men der har været talt om en nedgang på 4-8 %. Umiddelbart kan man forestille sig, at effekten kan være størst på kort sigt, mens effekten på sigt bliver mindre i takt med, at landmændene tilpasser sig.

Derudover har det store hollandske mejeriselskab Campina Friesland lanceret et støttebeløb på 10 eurocent pr. kg mælk til producenter, som reducerer mælkeproduktionen i perioden fra 1. oktober 2016 til 31. marts 2015.

NEW ZEALANDS MÆLKEPRIS FOR 2016/17 LIGE OMKRING BREAK EVEN

New Zealand har været ramt af et usædvanligt vådt forår som har påvirket produktionen negativt. Derudover blev især Sydøen ramt af jordskælv. Den newzealandske produktion har således på det seneste været markant under niveauet for et år siden. Det forudses således at mælkeproduktionen i 2016/17 vil væsentlig lavere end i 2015/16.

EFTERSPØRGSLEN STYRKET MEN RUSSISK IMPORTFORBUD VENTES AT FORSÆTTE

På det seneste er der sket en kraftig stigning i efterspørgslen efter mælkefedt som følge af at indkøberne erstatter palmeolie med mælkefedt. Derudover er der en generel stigning i

efterspørgslen både fra Asien og Mellemøsten. Det til trods for at olieprisen fortsat er lav. Det russiske importforbud ventes ikke at blive ophævet lige med det samme, og skulle det ske, er den russiske økonomi presset. Derfor skal man ikke forvente, at importen ved ophævelse af forbuddet vil vende tilbage til niveauet, før dette blev indført.

LAGRE KAN DÆMPE PRISOPSVING

I EU er der store mængder af skummetmælkspulver på lager og i nogen grad også smør på privat oplagring. Hvor meget mælkeprisen vil stige i de kommende måneder vil i nogen grad afhænge af, hvilke politik EU Kommissionen lægger i forhold til afviklingen af deres lagre. Umiddelbart vil man forvente, at der vil blive sat produkter til salg i takt med at prisen stiger. Omvendt har EU tidligere anlagt en disciplineret tilgang til afviklingen af lagre. Således at et opsving i priserne ikke smadres ved at store mængder sættes til salg på en gang.